LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
NACIONALINIS EGZAMINŲ CENTRAS

_____
(rajonas/miestas, mokykla)

___ klasės (grupės) mokinio(-ės) _____
(vardas, pavardė)

DAILĖ

2005 M. MOKYKLINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS
(testas)
Pagrindinė sesija

2005 m. birželio 15 d. **Trukmė – 2 val. (120 min.)**

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų ar kitokio aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Atidžiai perskaitykite užduotis. Pieštuku galite pasižymėti atsakymus, o įsitikinę, kad atlikote teisingai, perrašykite mėlyna spalva rašančiu parkeriu ar tušinuku. Užduotys, atliktos tik pieštuku, nevertinamos.
- Jei nusprendėte pakeisti atsakymą, nubraukite anksčiau pasirinktą kryželiu **X** ir apveskite kito pasirinkto atsakymo raidę.
    - Egzamino metu negalima naudotis jokiais papildomais informacijos šaltiniais.
    - Neatsakę į kurį nors klausimą, nenusiminkite ir stenkitės atsakyti į kitus.
    - Jeigu Jums reikia juodraščio, naudokitės paskutiniu sąsiuvinio puslapiu.

Linkime sėkmės!

DAILĖS KALBA

1. Kokiu grafikos spaudos būdu (giliaspaude ar iškiliaspaude) buvo atspausti šie kūriniai? Parašykite šalia reprodukcijų (A, B).

(4 taškai)

A _____

Albrechtas Diureris. „Šv. Mykolo kova su slibinu“. 1498 m. Medžio raižinys.

B _____

Rembrantas van Reinas. Peizažas. 1645 m. Ofortas.

2. Atrinkite tris sienų tapybos technikas. Apveskite atitinkamas raides.

(3 taškai)

A Pastelė.
B Mozaika.
C Glazūra.
D Freska.
E Vitražas.
F Sgrafitas.

3. Atrinkite tris atsakymus, apibūdinančius šio dailės kūrinio kompozicinę sandarą. Apveskite pasirinktus atsakymus žyminčias raides.

Sparnuotieji liūtai. IX a. pr. Kr.

(3 taškai)

A Fragmentinė kompozicija.
B Centriškoji kompozicija.
C Diagonalioji kompozicija.
D Antitezinė kompozicija.
E Uždaroji kompozicija.

4. Atrinkite ir surašykite į atskirus stulpelius pagal skulptūros atlikimo technikas, darbo priemones ir medžiagas šiuos žodžius:

akmuo, betonas, drožyba, lipdyba, liejyba,
kaltas, molis, steka, špachtelis.

(5 taškai)

A Atlikimo technikos	B Darbo priemonės	C Medžiagos
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

LIETUVOS DAILĖ

1. Užbaikite sakinį. Pabraukite du teisingus teiginius.

Kauno meno mokykla buvo svarbi Lietuvos dailės raidai, nes...

(4 taškai)

A su šia mokykla siejasi Lietuvos profesionaliosios dailės pradžia.

B tai buvo vienintelė XX a. pr. meno mokykla Lietuvoje.

C išugdė jaunąją dailininkų kartą, kuri nuo 4-ojo dešimtmečio ėmė aktyviai reikštis mūsų tautos kultūroje.

2. Išanalizavę pateiktą „Ars“ grupuotės nario Antano Gudaičio (1904-1989) kūrinio „Naujakuriai“ reprodukciją, atlikite I ir II užduotis.

(6 taškai)

I užduotis

Užbaikite sakinį. Pabraukite du teisingus atsakymus.

„Ars“ grupuotės nariai siekė sukurti savitą lietuvių dailės stilių, pagrįstą...

A antikinės dailės studijomis.

B XX a. modernaus meno laimėjimais.

C tiksliu akademiniu piešiniu.

D kūrybiškai plėtojamomis tautodailės tradicijomis.

II užduotis

Apveskite raides keturių atsakymų, apibūdinančių reprodukcijoje pavaizduotą kūrinį.

A Sfumato tapymo būdas.

B Energingas, platus potėpis.

C Monochrominis koloritas.

D Šiurkštoka deformacija.

E Formų apibendrinimas.

G Kontrastingas koloritas.

H Smulkus, preciziškas potėpis.

Antanas Gudaitis. „Naujakuriai“. 1933 m. Drobė. Aliejus.

3. Atrinkite teiginius, tinkamai apibūdinančius iliustracijose pateiktus žymaus scenografo Liudo Truikio (1904 -1987) kūrinius. Apveskite trijų teisingų atsakymų raides.

A Abstrahuota ir dekoratyvi plastika, stilizuoti motyvai.

B Dekoracijų ir kostiumų eskizai realistiški.

C Vyrauja plastinių bei muzikinių formų sintezė.

D Būdingas spalvinių dėmių, formų ir grafinių linijų ritmas.

E Scenos perspektyva kuriama tapytomis dekoracijomis, kuriose vaizduojami lengvi ir elegantiški peizažai.

(4 taškai)

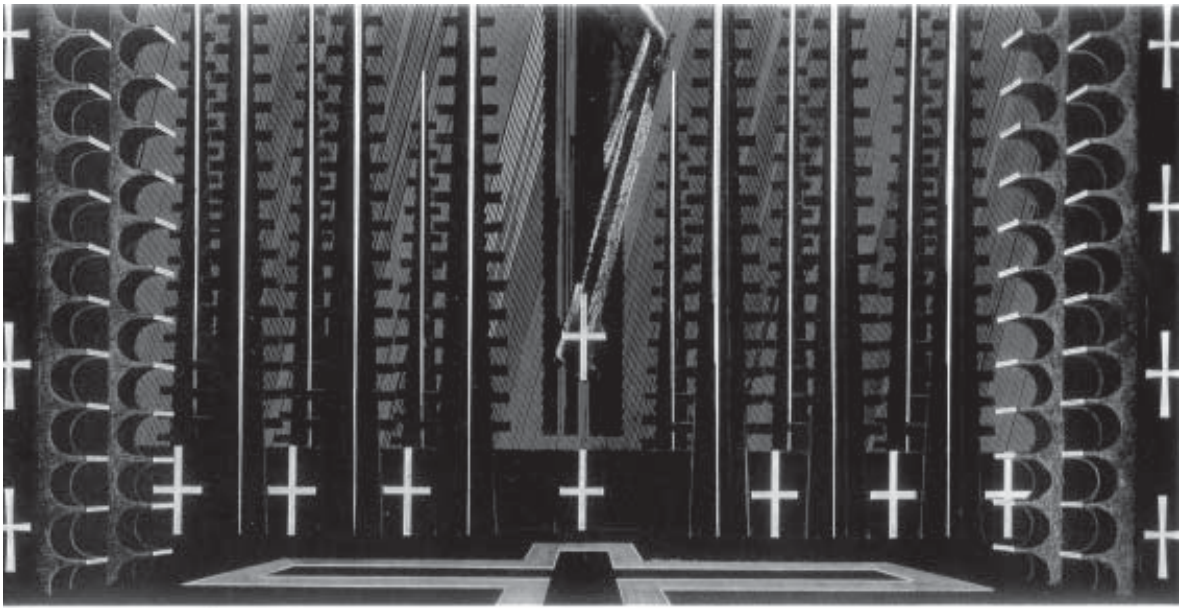

Liudas Truikys. Dž. Verdžio opera „Don Karlas“. II paveikslo dekoracijų eskizas (vienuolynas). 1978 m.

Liudas Truikys. Dž. Verdžio opera „Don Karlas“. Kunigaikštytės Eboli ir Pilypo II kostiumų eskizai. 1959 m.

4. Palyginkite interjerų fragmentus A ir B. Atrinkite ir šalia fragmentų parašykite po tris juos apibūdinančius teiginius:

augalinis ir geometrinis ornamentas, barokas, gotika, nerviūrų raštas, skulptūrų bei reljefinio dekoro gausa, žvaigždinis skliautas.

(6 taškai)

A

_____

_____

_____

Vilniaus Bernardinų bažnyčios šoninės šiaurinės navos skliautai.

B

_____

_____

_____

Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčios prieangio skliautų dalis ir navos fragmentas.

5. Išanalizuokite ir palyginkite grafikų Viktoro Petravičiaus (1906 –1989) ir Stasio Krasausko (1929–1977) kūrinių reprodukcijas. Po jomis parašykite dviejų jas apibūdinančių teiginių (A, B, C, D) raides.

(6 taškai)

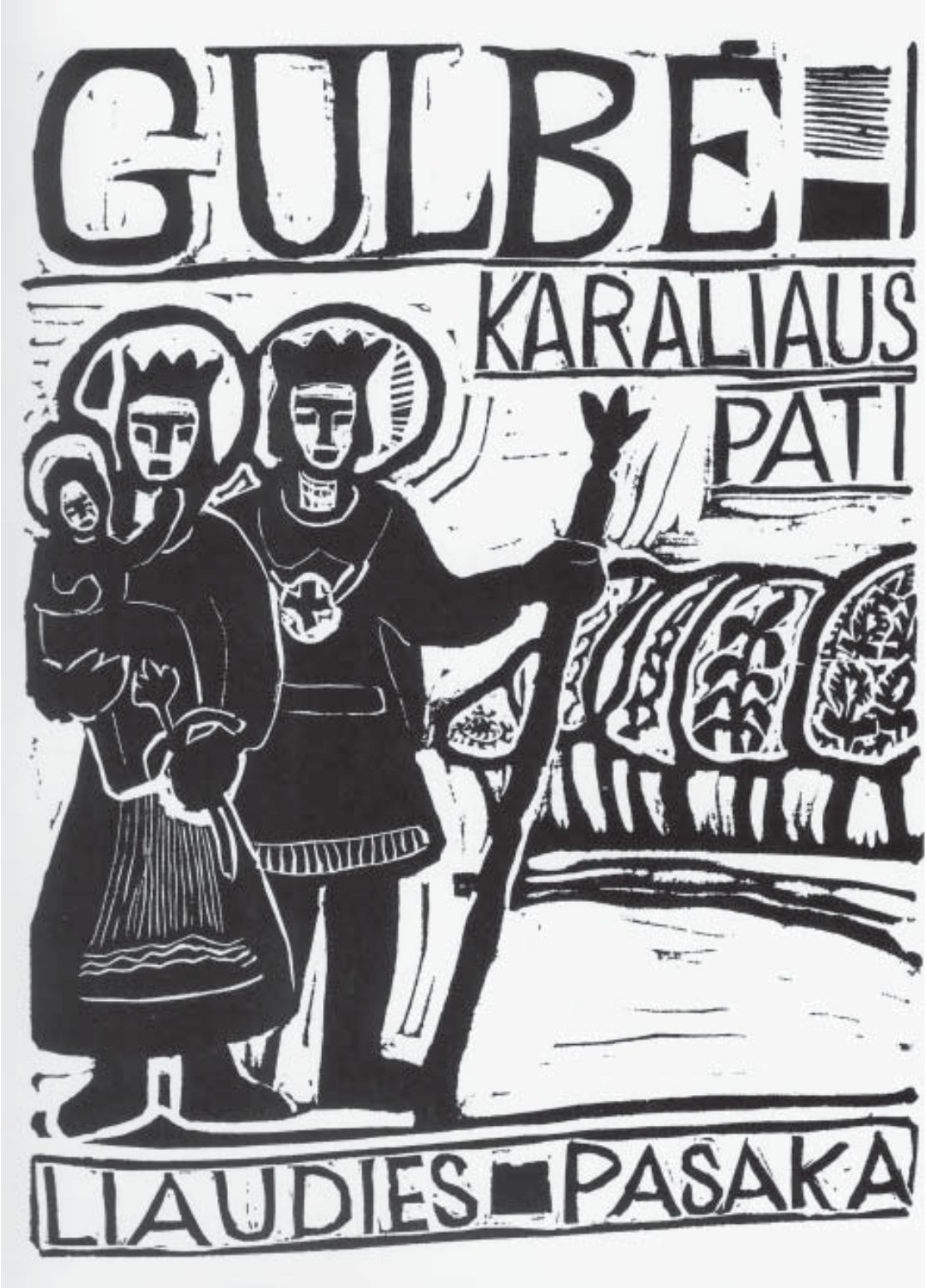

Viktoras Petravičius. „Gulbė karaliaus pati“. Lietuvių liaudies pasakos iliustracija. 1937 m.

_____ , _____

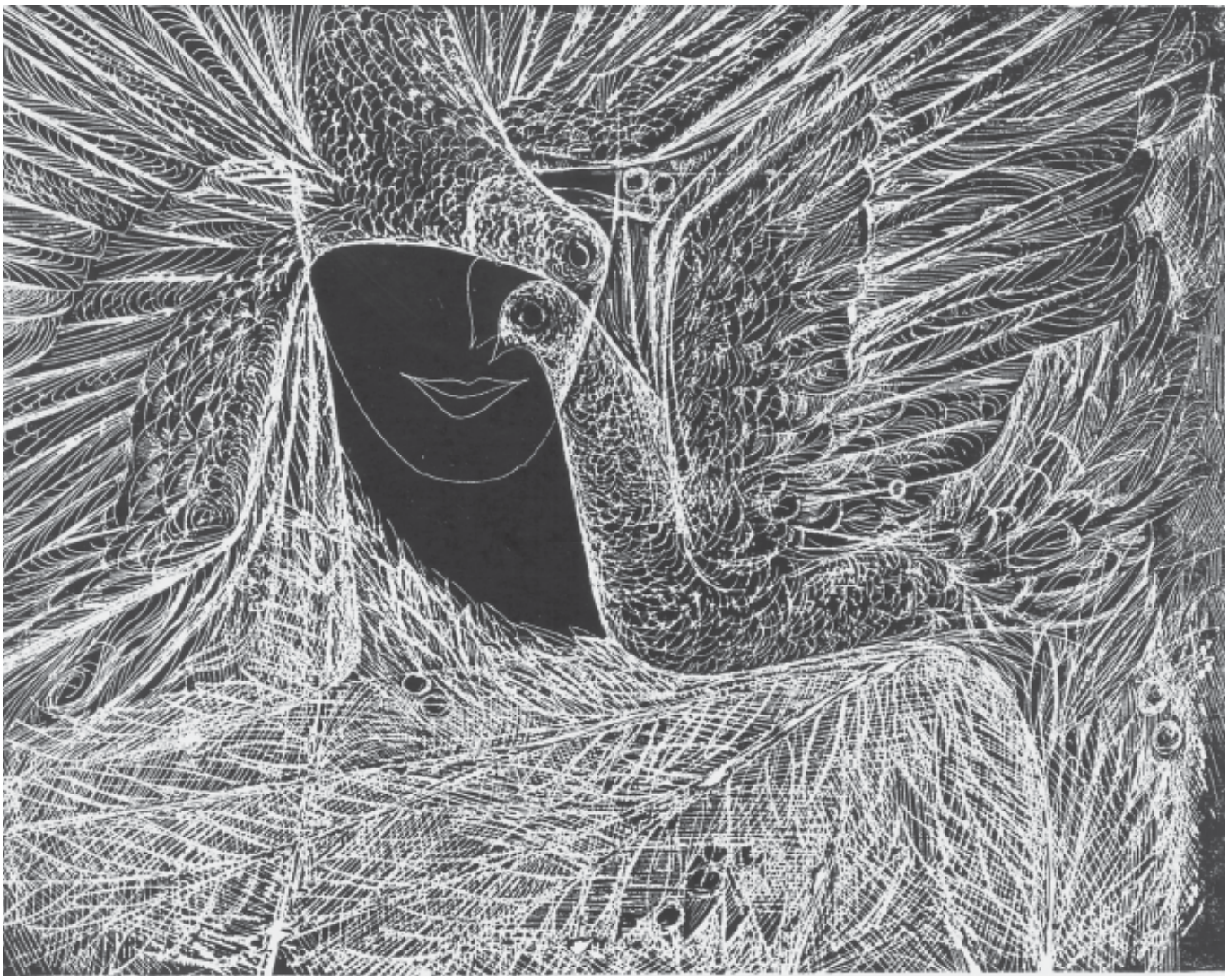

Stasys Krasauskas. „Lūpos“. E. Mieželaičio poezijos rinkinio „Era“ iliustracija. 1967 m.

_____ , _____

A Rupi raižysena, plastinio vaizdo ir šrifto darna.

B Tęsiamos klasikinių (renesanso ir baroko) graviūrų tradicijos.

C Liaudies grafikai gimininga piešinio stilistika.

D Plastiška, lanksti ir juvelyriška linija bei štricho žaismas.

6. Kuriai postmodernistinio meno rūšiai priskirtumėte dailininkų grupės „Žalias lapas“ kūrinį užfiksuotą šioje nuotraukoje? Apveskite teisingą atsakymą žyminčią raidę.

(4 taškai)

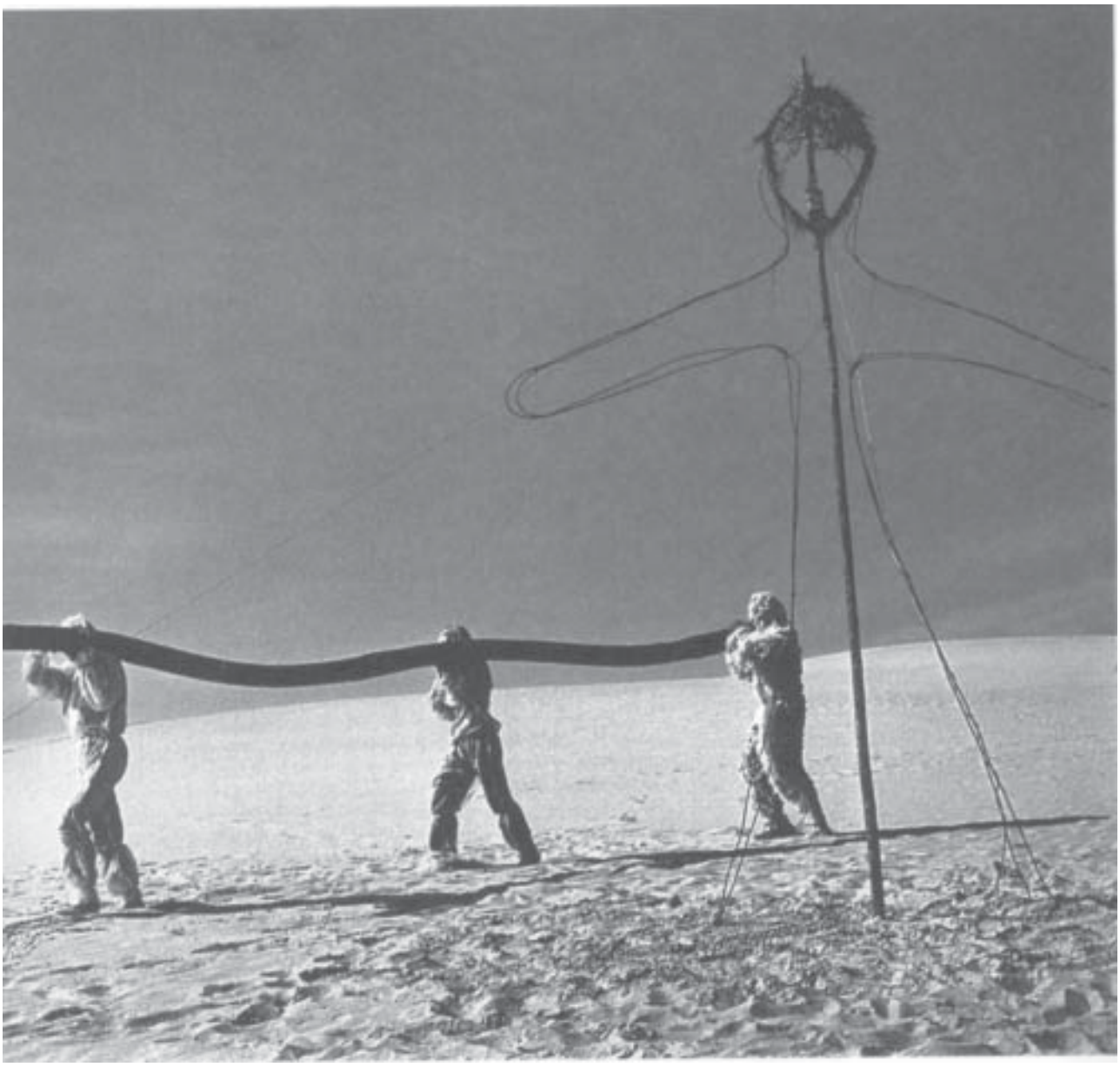

Dailininkų grupė „Žalias lapas“. Angakokas. 1990 m.

A Žemės menui.

B Popmenui.

C Performansui.

D Optiniam menui.

TAUTODAILĖ

1. Įsižiūrėkite į šias lietuvių liaudies tapybos darbų reprodukcijas (A, B, C, D). Pagal būdingus bruožus ir atributus atrinkite ir parašykite po jomis siužetų pavadinimus:

Dievo Apvaizda, Marija Globėja, Nukryžiuotasis, Šv. Barbora.

(4 taškai)

A _____

B _____

C _____

D _____

2. Išanalizuokite pateikto kūrinio menines išraiškos priemones. Apveskite trijų tinkamų teiginių (A, B, C, D, E) raides.

(3 taškai)

Pieta. Lietuvių liaudies skulptūra. Medis.

A Diagonalioji kompozicija.

B Netikslios proporcijos.

C Tikslios proporcijos.

D Lakoniška santūri forma, apibendrinimas.

E Detalės stilizuotos.

3. Liaudies skulptūrų siužetus galima atpažinti iš ikonografinės atributikos. Sujunkite šventųjų vardus su jiems priklausančia atributika.

(5 taškai)

A Šv. Kazimieras	1. Su kibiru vandens, gesinantis gaisrą
B Šv. Izidorius	2. Sėdintis ant žirgo, perdūręs ietimi slibiną - piktąją dvasią
C Sopulingoji Dievo Motina	3. Kankinė, vaizduojama su kepalėliu duonos
D Šv. Jurgis	4. Ariantis jaučiais
E Šv. Florijonas	5. Su karaliaus mantija ir karūna, laikantis baltą leliją
F Šv. Agota	6. Su septyniais kalavijais perverta širdimi

4. Išanalizuokite reprodukcijas ir priskirkite lietuvių liaudies kūrinius vaizduojamajai ar taikomajai dailei. Po reprodukcijomis A, B, C, D, E išbraukite neteisingą teiginį.

(3 taškai)

A

Prieverpstė. XX a. pr.

1. Vaizduojamoji dailė.
2. Taikomoji dailė.

B

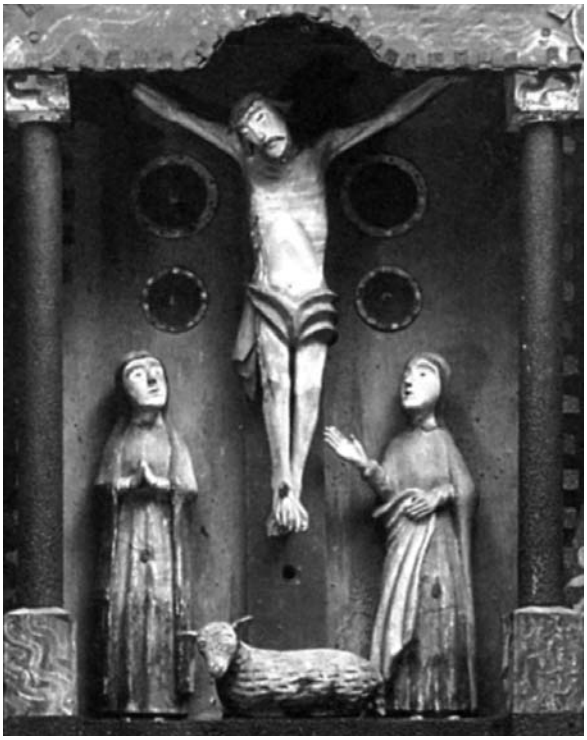

Koplytėlės fragmentas.

1. Vaizduojamoji dailė.
2. Taikomoji dailė.

C

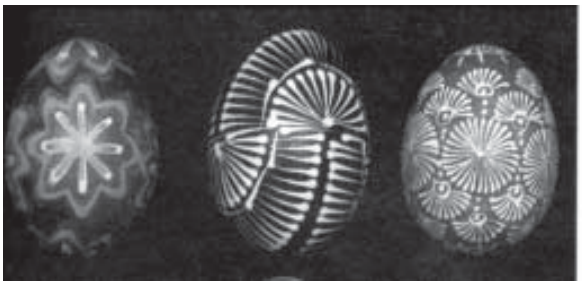

Margučiai.

1. Vaizduojamoji dailė.
2. Taikomoji dailė.

D

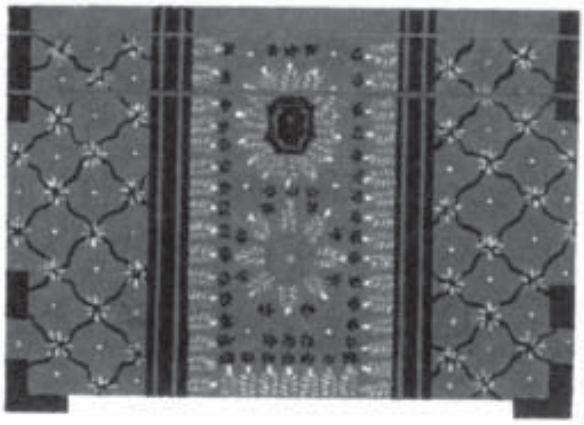

Štampavimu puoštas kuparas.

1. Vaizduojamoji dailė.
2. Taikomoji dailė.

E

Juostos. XIX a.

1. Vaizduojamoji dailė.
2. Taikomoji dailė.

PASAULIO DAILĖ

1. Po kiekvieno Priešistorinės ir Senųjų kultūrų pavadinimo (1, 2, 3) parašykite dviejų jų dailę apibūdinančių teiginių raides (A, B, C, D, E, F).

A Freskos plokštuma suskirstoma horizontaliomis juostomis - frizais, laisvas plotas tarp piešinių užpildomas paaiškinančiais raštais.

B Taisyklingi akmeniniai apskritimai galėjo būti susiję su Saulės kultu.

C Fantastinių gyvūnų, mitologinių sparnuotų žvėrių atvaizdai turėjo įtakos daugelio pasaulio tautų menininkų kūrybai.

D Iš nedegtų molio plytų buvo statomi gyvenamieji namai, rūmai, šventyklos, zikuratai ir netgi gynybinės miestų sienos.

E Dominuoja daugiafigūrės medžioklės kompozicijos, kuriose daug dėmesio skiriama tikroviškam gyvūnų vaizdavimui.

F Vyrauja mirusiųjų gyvenimo vaizdai ir ritualinės scenos.

(6 taškai)

1. Priešistorinė dailė	2. Mesopotamija	3. Senovės Egiptas
_____ , _____	_____ , _____	_____ , _____

2. Atrinkite po tris avangardinei dailei ir tradicinei vaizduojamajai dailei tinkančius teiginius. Nurodytose vietose (1, 2) surašykite tinkamus teiginius žyminčias raides.

A Menininkas reginiu, veiksmu, garsu, įvairiomis medžiagomis kuria matant žiūrovui.

B Kūriniams būdingi iliuziniai arba sąlygiški tikrovės vaizdai.

C Meninis vaizdas kuriamas plokštumoje įvairių spalvų dažais.

D Kūrybos procesas svarbesnis už patį kūrinį.

E Kūriniai pagal temas skirstomi į žanrus.

F Derinamos skirtingos dailės priemonės, technikos ir stiliai.

(6 taškai)

1. Avangardinė dailė	2. Tradicinė vaizduojamoji dailė
_____ , _____ , _____	_____ , _____ , _____

3. Atrinkite ir po reprodukcijomis (A, B, C, D, E, F) parašykite:

1) modernizmo tapybos srovių pavadinimus:

abstrakcionizmas, ekspresionizmas, fovizmas, futurizmas, kubizmas, siurrealizmas;

2) kūrinius apibūdinnačius teiginius:

geometrinių figūrų kompozicija, geometrizuotos formos, judėjimo perteikimas,

grynos lokalios spalvos, sapnų ir vizijų pasaulis, skaudžių išgyvenimų perteikimas.

(9 taškai)

A

Edvardas Munkas. „Šauksmas“. 1893 m.

1 _____

2 _____

B

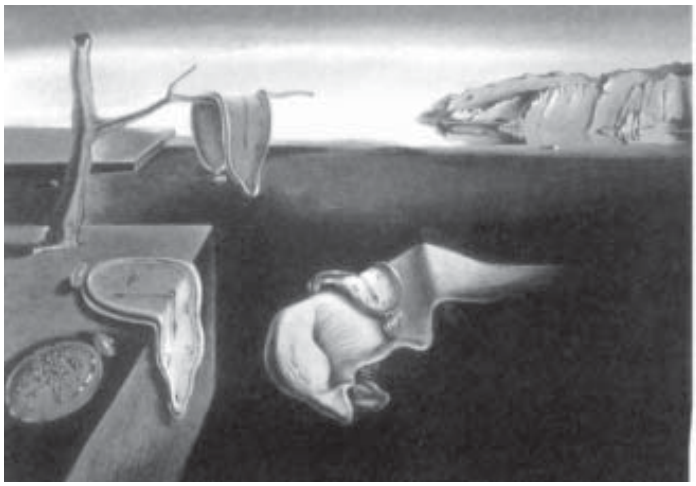

Salvadoras Dali. „Atminties atkaklumas“. 1931 m.

1 _____

2 _____

C

Anri Matisas. „Desertas“. 1908 m.

1 _____

2 _____

D

Pablas Pikasas. „Fabrikas Horta de Ebro“. 1909 m.

1 _____

2 _____

E

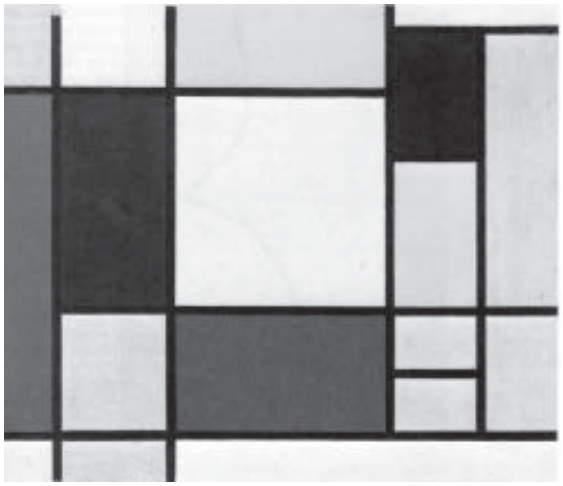

Pitas Mondrianas. „Raudonos, juodos, geltonos ir pilkos spalvos kompozicija“. 1920 m.

1 _____

2 _____

F

Džakomas Bala. „Šuo su pasaitėliu“. 1912 m.

1 _____

2 _____

4. Atrinkite ir po reprodukcijomis (A, B) parašykite po keturis šiuos tapybos kūrinius apibūdinančius atsakymus: antikos įtaka, etiudiškumas, fragmentiškumas, laisvi potėpiai, lokalios spalvos, rami kompozicija, šviesos ir spalvų refleksai, formą perteikiantis tikslus piešinys.

(6 taškai)

A

Žakas Luji Davidas. „Ponios Rekamjė portretas“. 1800 m.

B

Ogiustas Renuaras. „Galetės malūnas“. 1876 m.

5. Po iliustracijomis (A, B, C, D) parašykite atitinkamo istorinio meninio stiliaus pavadinimą: barokas, gotika, renesansas, romanika.

(4 taškai)

Donatas Bramantė. Tempjeto koplytėlė Romoje.

A _____

Pizos katedros ansamblis.

B _____

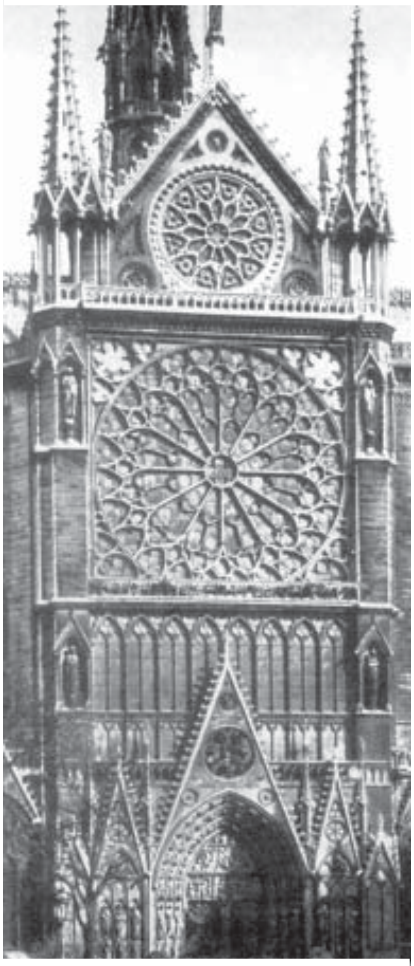

Paryžiaus Dievo motinos katedros pietinis portalas.

C _____

Šv. Čarlso-Boromėjaus bažnyčia. Antverpenas.

D _____

6. Kuriame kūrinyje (A ar B) galite įžiūrėti Rytų meno įtaką? Apveskite teisingo atsakymo raidę.

(3 taškai)

Fransua Milė. „Varpų rinkėjos“. 1857 m.

A

Polis Gogenas. „Regėjimas po pamokslo“. 1857 m.

B

7. Kas būdinga romantizmo dailei? Apveskite tris teisingus atsakymus žyminčias raides.

(3 taškai)

A Kiekvienos šalies dailininkai kūrė savita menine kalba.

B Visa Europa susidomėjo praeities architektūros stiliais.

C Dailininkai norėjo vaizduoti realybę be jokio romantinio spindesio ir idealizavimo.

D Būdinga simetrija ir gausi ornamentika, kurioje vyravo valdžios ir triumfo simboliai.

E Būdingas emocionalumas ir simbolika, svajonės apie tolimas egzotiškas šalis, praeities idealizavimas.

8. Kurioje freskoje (A ar B) galime įžvelgti mokslo įtaką (linijinės perspektyvos dėsnių taikymą) plastinei dailės kūrinio kalbai? Apveskite teisingo atsakymo raidę.

(3 taškai)

Rafaelis. „Atėnų mokykla“. Freska. Vatikano rūmai.

A

„Rojaus laukų žemėlapis“. Didiko kapo freska.

B